

ՅԵՂԻՇԵ ԶԱՐԵՆՑ = ՅԵՐԵՔ ՓՈՔՐԻԿ
ՊՈԵՄ .. ԼԵՆԻՆ ՀԱՐՔԻՑ =

Gedruckt bei Walter Grümacher
Berlin SW 61, Blücherstr. 22 / 1925

ԲԱԼԼԱԴ
ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԻԼՅԻՉԻ
ՄՈՒԺԻԿԻ
ՅԵՎ ՄԻ ԶՈՒՅՑ ԿՈՇԻԿԻ
ՄԱՍԻՆ

ԹԱԼԵՐԻ ՎԱՐԴԻՄԻՐ ԻՆՅԻՇԽԻ ՄՈՒԺԻԿԻ ՑԵՎ ՄԻ
ՋԱԼՑԳԻ ԿՈՇԻԿԻ ՄԱՍԻՆ

I

Կարմիր գծից անդին —
թշնամիներ անթիվ:
Ու չեռախոսը քրոնտից
Հաղում և
Հիֆր:

Հեռախոսով Հուզումը Հոսում և
Արեմի:
Առմուտատօր N.
Գրեպի կարինետը Կլյիշի:
Լուրերը թափում են շտապով,
Հասնում են չենց իրեն,
ու Հոսում են Հետո
տապով
իր ուղեղի միջից:

Գրասեղանի Հանդեպ
Հանգիստ
Նստել և Կլյիշը:
Կարդում և:
Կարգադրում:
Գրում:
Կուտակել և ուղեղը,
սեղմել և,
կախել և խոշերի գլխին,
վմաց վոր ծանրածանը բռուցը:

Կիտել ե հոնքերը ներքեվ,
թերթում ե, քլքում, ջոկում:
Պապղում ե ճակատը լոյսի գեմ;
Վոնց վոր ահագին յերկրագունդ:

Լարել ե ուղեղը Կլյիչը,
վոնց վոր պողպատե զսպանակ . . .

Հարկավոր ե կովել, զիշել . . .
Հարկավոր ե — Կարմիր բանակ:
Հարկավոր ե ցնցել գյուղացուն
ու բանվորին կրթել:
Հարկավոր ե քանդել հսկ բերդը:
Հարկավոր են գրքեր, թերթեր . . .
Իսկ հետո՝ դպրոցին կդա հերթը:
Հարկավոր ե բանվորի տղից
պրոֆեսորներ ձուլել . . .
Հարկավոր ե, վոր ամեն աղախին
սովորի պետություն դարձնել . . .

Հարկավոր ե . . .
Առը թվել:
Հարցեր են՝ անծայր, անթիվ:
Իսկ մինչ այդ՝ հեռախոսը Փրանտից
հազում ե —
շիֆր . . .

II

Հավաքել ե ուղեղը Կլյիչը,
լափում ե լուրերը ու ծամաւմ:
Թռչում ե ժամանակը, վոնց վոր սամում.
Ժամանակը քիչ ե:

Բայց ի՞նչ ե.
Կողքի սենյակում —
աղմաւկ ե.
Խոսում են բարձր.
Քարտուղարը մեկին համոզում ե . . .
Մոտենում ե Կլյիչը.
բացում ե զուռը մի քիչ —
լում ե:

Մուժիկ ե:
Ուզում ե ինչ-վոր բան:
Լսում ե գոների միջից . . .
Ի՞նչ.—
— Անցել ե ահագին ճամկիա —
յեկել ե Կլյիչին . . .
Լսում ե Կլյիչը՝ ուշիմ . . .
— Եի՞ - ե՞լո, մուժիկ! —
Մուժիկին հարկավոր ե — մի զոյգ կոշիկ!
Դիմել ե մուժիկն ուրիշի —
ասել են՝ չիք.
զե նա ել — յեկել ե Կլյիչին!

Բարկանում ե,
հուզվում ե քարտուղարը.
Համոզում ե, վոր գնա իր գործին:
Անհողողգ ե մուժիկը,
վոնց վոր քարը.
կարող ես խանգարել.
— աբա փորձի . . .

Նայում ե Խլյիչը
արանքից դռան.
Ժպտում են աչքերը՝ մի քիչ ծուռ:
Հրում ե դուռը —
զվարթ
մոտենում ե հանկարծ գյուղացուն:

— Վզրտեղից ես:
— Սիրիրից:
— Ցեղբ:
— Հինգ ամիս ե՝ յեկել եմ մեր գեղից:
— Կարմիր արմեյցի ե տղես . . .
— Ինքս եմ զրկել տղիս!
— Հող ունե՞ս:
— Իշարկե: Խլեցինք:
— Ընչի՛ ես յեկել:
— Գեկեգա՞ս եմ!
— Խնդրել եմ գեղական գործիք —
— ստացել եմ շատը:
— Ել ի՞նչ ես ուզում:
Ծիծաղում ե:
Նայում ե Խլյիչն ուշիմ . . .

— Եխ - ե՞խ, մուժիկ!
Մուժիկին հարկավոր ե — մի զույգ կոշիկ!
Դիմել ե մուժիկն ուրիշի —
ասել ե՞ն չիք:
Դե նա յեկել ե Խլյիչին!

Ծիծաղում ե քաշ-քաշ Խլ փչը:
Խորամանկ խինդ ե աչքերում:
Բովթում ե մուժիկին,

Հետո —
վերցնում ե մի թուղթ,
գրում ե. —
,,Ում՞ վոր հարկն ե:
Տալ մուժիկին մի զույգ կոշիկ:“

— Ե - խե՞խ, մուժիկ!
Վերցնում ե մուժիկը գլխարկը,
Հեռանում ե՝ հանելով փոշի:—

III.

Կարմիր գծից անդին —
թշնամիներ անթիվ:
Ու հեռախոսը ֆրոնտից
հազում ե —
շիֆր:

Ու նորից նստել ե Խլյիչը,
կարգում ե, կարգադրում, գրում:
Թռչում ե ժամանակը.
Ժամանակը քիչ ե:
Ու սեղմել ե նորից մեր Խլյիչը
իր ուղեղը՝ ծանրածանր բռունցը:

Ու նորից շտապում ե ուղեղը.
լափում ե խոչերը հիմա նա.
յել ի՞նչը, ի՞նչը կղիմանա
եդ վիթխարի ուժին . . .

— Ե - խե՞խ, մուժիկ! —
քեզ հարկաւոր եր մի զույգ կոշիկ!

Յեղ կոշիկի համար
 ընդունեց քեզ Խլիչը!
 — Բայց հասկացա՞ր, մուժի՛կ,
 վոր շուներ Խլիչը ժամանակ,
 վոր Խլիչի համար —
 մեր ժամանակը քիչ եր!

ԼԵՆԻՆ ՔԵՐԻՆ

Հայրը զենքով յեկավ գործարանից եդ որը:
Գեմքը խիստ եր, անգամ մի քիչ մռայլ։
Յերբ մատեցավ, ուզեց գրկի հորը՝
կամաց մի կողմ հրեց հայրը նրան։

Անխոս, նստեց թեյի։ Միտքը դուրսն եր, չեռուն եր։
Աչքը յերկար - յերկար հառել եր մի բանի։
Գեմքին դեռ մնացել եր գործարանի մուրը։
Այդ յերեկո խոժոռ եր հայրն իմանի։

„Գնում ենք, մողն ասաց, մենք լեշերի վրա.
Հանել ե լեշերին մեր դեմ ելի Անտանտը։
Բայց հույս ունենք, կնիկ, վոր կջարդենք նրանց,
կզպտենք — անթիվ տանկերով ել դան թե։

„Գենիկինն եր յերեկ, չետո պոլչակն եկամ .
ու լեշերն են հիմի . . . Վոչինչ, կնիկ!
Կարմիր բանակը մեր բանվորական
սովորել ե քշել նրանց բնից! . . . “

Եսպես յերկար խոսեց հայրը մինչեվ գիշեր,
խոսեց կովի մասին՝ բուրժոյի դեմ։
Անցած հազար-հազար դեպքեր հիշեց,
հիշեց հուլիս ինչ-վոր ու հոկտեմբեր։

Յեվ նա տեսավ, տեսավ թե ինչպես հոր
աչքերը հուր դարձան հետզհետե։
լուսարձակներ յերկու դարձան վճնց վոր,
վճնց վոր ոռոմբեր, վոր նա պիտի եգուց նետե։

Ու վառելով եղանես իր բորբոքուն հայացքը՝
հայրը թռավ հանկարծ, յելավ վոտքի:
Յեվ իվանին թվաց թե
այրող գնդակ անցավ իր հոր մոքից:

Վոտքի թռավ եղանես ու սրբելով քրտինքը՝
հայրը ասավ. — “Արդյոք հասկանու՞մ ես, կնիկ, —
մեր զորքերին եգուց խոսելու ե ինքը.
ինքը ևնինը մեզ պիտի ճամփա դնի! . . .”

Հայրը խսպես ասավ ու գնաց քնեց,
վոր առավոտ ծեգին յերթա բանին: —
Բայց խոսքերը նրա վերջին են
վառվեցին սրտուս իվանի . . .

II.

Հարկ չկա յերկար պատմելու
եդ բանվորի խոխի եդ իվանի մասին:
Կապոյշ աչքեր ուներ, գանգուր գլուխ.
Դե ոռու տղա եր մի ութ տարեկան հազիվ:

Իր բանվոր հոր հետ միասին
գործարան եր գնում նա յերբեմն:
Կամ համարած իր քաջ ընկերներին դրսի
նա խաղում եր „Առիվ բուրժույի դեմ:”

Չիավոր եր լինում միշտ ինքը:
Նստած ձեռնափայտին պապին
քշում եր փայտե ձին, մինչեւ զերմին քրտինքը
վողով վրեն՝ վերջ տար թափին:

Մոտածում եր իվանը. — յերբ մեծանա
պիտի շոփեր դառնա, կամ ոգաչըւ.
պիտի մանի հետո — կարմիր բանակ . . .
— դեռ սպասիր, բուրժույ՝
— դեռ կդա՛ վայնկա-ողաշուն, —
— դեռ մեծանա՛ . . .

Պակայն հայրը եգուց պիտի գնա . . .
Պիտի ճամփա գնի նրանց — ընկեր լենինը . . .
Պիտի խոսքեր ասի նրանց եգուց:
Իսկ ի՞նքը . . .
Պիտի եսպես տնում ելի նստած մնա՞ —
արդեն հասակն առած պատանի ե թեկուզ! . . .

Յեվ նա գիտե՛ արդեն լենին քեռուն.
Հրեն նայում ե նա ենտեղ պատից՝
խորամանկ մի ժամփա աչքերում,
ահագին մի միտք ճակատին:

Եդ նա՛ ե, լենինը: Այսինքն նա,
վոր զեկավարն ե բանվոր դասի.
նրա նկարն ե միշտ պլակատների վրա,
միշտ նա՛ ե, ամենուր՝ Մարքսի հետ միասին . . .

Հայրը հաճա՞ն նրան ցույց ե տվել յերկու
եդ մեծերի պատկերքը:
Անգամ ենտեղ — իրա այրուրենի գըքում
նրանց նկարը կա:
Առվորել ե հօրից յեվ գիտե՛ նրանց յերգը՝
,,— Յելի՛ի՛ր — բողոքի՛ի՛ր — բան-վո՞ն՞ր
ղա-սա-կա՞ա՞րզ! ”

Պատմել ե Հայրը նրան,
վոր Լենին քեռին
խելացի ե, մեծ ե ու քաջ:
Ենքա՞ն, ենքա՞ն, ենքա՞ն,
վոր աշխարհում ուրիշը — եղափսին չկա:
Պատմիրել ե, վոր ինքն ել յերբ մեծանա՛
յերթա նրա — եդ մեծ Լենին - քեռու ճամփով,
վորի վրա թեկուշ հազար փուշ կա ցանած,
բայց գնում են վորով գյուղացի ու բանվոր . . .

Բա՞ս.

Եսպիսի՞ն ե Լենին - քեռին!
Յեկ վաղը նա ի՞նքը պիտի խոսի:
Պիտի անցնի իր Հայրը՝ զենքը ձեռին —
յեկ Լենինին լոի . . .

Եդ հո նման ե — զարմանք բանի՞ . . .

Յեկ վորոշում ե Իվանը.
— Ինչ ել լինի
վաղն առավատ կանուխ պիտի փողոց յերթա
յեկ տեսնի — ընկեր Լենինին . . .

III.

Արդեն գնացել եր Հայրը, յերբ արթնացավ:
Ըստապ հագավ շորերը յեկ թռավ փողոց:
Վապ, վապ, վապ անցավ իրենց փողոցը
յեկ ընկավ Կարմիր Հրապարակը՝ բանվորներով վողով:

Ծոփում եր Կարմիր Հրապարակը,
վոնց վոր մարդկային մի անտառ :

Համարվել եր վոնց վոր
աշխարհը բովանդակ:
Դիմիր բանվոր մարդիկ,
հոր պես հագած:
Դրոշակներ անթիվ,
անթիվ պլակատ:

Հրմշտկելով մարդկանց ու բովելով՝
փորձեց առաջ յերթալ հորը կոչել.
փորձեց յենին կողքի մի բանվորի վրով՝
բայց բանվորը — պապի ձռնափայտը հո չե՞ր:
Եղանակ սեղմած — մնաց:
Փորձեց ելի:
Պատաշեց մի մարդ Հայշպաղ:
Նորից մնաց՝ հոգին մորմոքով լի:
Բայց ի՞նչ տեսներ — իր են մի թիզ բոյով! . . .

Հանկարծ մի ծով ամբողջ
վոնց վոր գոռա —
գյրդաց հրապարակը,
գոռաց ուռուա:
Հետո լոեց ամբողջը.
բանվոր մի կին
իր կողքի ընկերոջը
շշնչաց
„Լենինը! . . .“
Փոփաց սա ել կողքինին:
Ու շրմից շուրթ անցավ՝
„Լենին! Լենին! . . .“

Հասկացավ Իվանը.
— Ենտեղ ե նա . . .

Ծփոթփած՝ գլխարկը հանեց —
 յեկ սեղմեց ատամները՝ բարկությունից դեղնած:
 Ել ձար չկար: Տեսավ՝ տեղ չե՞ն տա իրեն:
 Յեկ վրոշեց՝ անի, ինչ ել լինի! —
 Վարդ խոթեց հանկարծ գրպանը կողքինի —
 յեկ բարձրացավ վրե՞ն! . .

Թռավ ուսին նստեց
 մի բանվորի.

Բայց բանվորը նելքեվ շպրտել
 չփորձեց եղ խոխին նորից . . .

Պտույտ յեկավ գլուխը, սիրաը ամուր թակեց:
 Առնց վոր աշխարքը վողջ նվիրեցին նրան:
 Նայեց . . . լենին-քեռին կանգնած եր տախտակե
 ամբիոնի վրա . . .
 Չեռքը առաջ մեկնած, գլուխը բաց,
 վոնց վոր անում կախած են նկարի խորքից —
 իր հայրիկի ձայնով, մի փոքր բարձր՝
 նա պատգամ եր ասում բանվորական զորքին . . .

Յեկ իվանին հանկարծ ենակես թվաց,
 թե տեսել ե ինքը նրան վաղուց.
 Վոր եղ լենին-քեռին պիտի սիրեր իրան,
 յեթե տեսներ , ,բուրժույց“ , ,զօրք“ խաղալիս!
 Ու մտածեց՝ եգուց յերթա տեսնի նրան,
 ասի՝ ինձ ե՛լ դրկի, գնամ բանակ.
 ասի՝ ուզում եմ յես կարմիր շոփեր գառնամ —
 լենին քեռուն բոլոր պլանները բանա . . .

Եսպես՝ աչքերը չեռ լենին-քեռուն հառած՝
 յերազում եր իվանը:
 Հանկարծ լոեց լենինը:

Ու դդրզաց նորից բանվորական ուռան.
 Ճեռքը մեկնեց առաջ — ու բզավեց ինքն ե՛լ:
 Զորքը ծփաց հետո ու շարժըվեց առաջ:
 Ու գրոշի վրա զիմացի նա
 տառ-տառ կարդաց վաղուց իմացած իր բառը.
 „Յերրորդ ինտերնացիոնալ“:

Դրոշակներ նորից: Եղ ինչքա՞ն են . . .
 Յեկ կապելով իրար տառերն հաղիկ՝
 կարդաց նորից իվանը՝

„Կորչի՛ բուրժուազին“:

Յերգում եր զդաքը „Ինտերնացիոնալ“:
 Ինքն ել գիտեր երգել: Յերգեց: Կայեց՝ հեռուն,
 զինվորների նման, գլուխը բաց՝
 յերգում եր յերգը նույն — լենին-քեռին . . .

Ու խանդոս մի բոց աչքերին՝
 նայեց նորից իվանը . . . Տեսավ՝ հրեն
 հայրը քայլում ե՛ մեծ մի հրացան ձեռին —
 ու նայում ե, նայում լենին-քեռուն . . .

Ուզեց կանչի նրան,
 բայց եղ պահին հանկարծ
 մի աշուելի ուռա
 կրկին զնդաց:
 Գոռում եր զօրքը դիմի,
 ինչքան վոր ձեն ուներ.
 ախ, ունենա՞ր ինքն ե՛լ
 մի բարձր ձեն գոնե . . .

Թնդում եր ողը
Նրանց ձենից,
Վոնց վոր վորոտը՝
,,Լենի՞ն! Լենի՞ն! .."

Ու ինքը, լենինը, կանգնած ենտեղ . . .
Կման եր վողջը — յերազի . . .
Յեկ վորոշեց Խվանը, վոր անպայման յերթա —
Եր բոլոր պլանները լենին-քեռուն ասի . . .
Յերթա ասի, վոր ինքը կուզեց շոփեր գառնալ,
Կամ ոգաչու կարմիր՝ թռչել անաչ . . .
Եղ հարազատ, եղ մեծ լենին-քեռու առաջ
Երա բոլո՛ր, բոլո՛ր պլանները բանա! . .

ԼԵՆԻՆՆ ՈՒ ԱԼԻՆ

1.

Աշխարհի կենտրոնը — Մոսկովի եւ:
Մոսկովը Մեկկայից եւ Հին եւ:
Մոսկովից մեծ քաղաք — չկը:
— Քանի վոր Մոսկովի միջին
ապրում եւ ինքը — Վենինը:

Տրապիզոնը Մոսկովից Հեռու յեւ:
Տրապիզոնից Մոսկով —
չես հասնի վատքով դու իսկի:
թե ունես վոսկի
կնատես նախ նավ դու
ու նավով կերթաս նախ բաթում
Հետո գնացք նստած
կհասնես թիֆլիս,
Հետո Բագու,
Ուստագլ.
Հետո կերթաս - կերթաս
ու նոր
կհասնես Մոսկով:

Այս Մոսկովում Հենց եղ
ապրում եւ արխադաշտ Վենինը:
Կա, վոր մեծ եւ, վոնց վոր ամենամեծ խալիֆ:
Սակայն ենալե՛ս խալիֆ,
վոր հասկանում եւ միշտ փուխարայի հալից:
Ես եւ պատճառը Հենց,
վոր սիլում եւ նրան տրապիզոնցի Ային:

Թիավար ե Ալին մի նավակի վրա:
Ստանում ե ամիսը —
յերեք ու կես լիրա:
Աշխատում ե սակայն առավոտից - գիշեր:
Ու սիրում ե նրան
տերը, վոնց վոր իշու
Քշել,
Քշել,
Քշել!

Սիրում ե Ալին Լենինին:
Նրա մասին նրան
պատմել ե նավաստի մի ռուս:
Ցույց ե տվել նրան
պատկերը Լենինի.
ասել ե.
— Լենին - կառոշ:
Ալին ասել ե.
— չո՞չ:
Ուսուսն ասել ե.
— Յա.
Լենին վար —
բուրժույ յոկ! «
Բուրժույ — այսինքն զանգին,
այսինքն եֆենդի, աղա.
Են, վոր նստում են հանգիստ,
ուտում են ուրիշի քրտինք
ու սիրում են
միշտ
ծովափին
նստել նարդի խաղալ:

Հասկացել եր Ալին.
,,Լենին — բեյուկ խալիֆ:“
,,Բեյուկ խալիֆ“ սակայն,
վոր հասկանում ե միշտ փուխարայի հալից:
Ու սիրում եր նրան,
եդ Լենինին հեռու
իր չարքաշի սիրով տրապիզոնցի Ալին:

III.

Եդ որը սուգ եր Մոսկովում
ու սուգը — վա՛ռ եր:
Վորբացել եր վոնց վոր պրոետարը:
Ով վոր մնա եր նրան —
արդեն գիտեր.
— ել չկա Կարմիր Դեկավարը . . .

Փակել եր աչքերը Դեկավարը,
վոր կյանքում չբանա ել բնավ:
Քնել եր Դեկավարը
անզարթնելի քնով:

Եդ որը արդեն Եռկապին
Հավաքում եր մկան առ մլան
իր ուժերը, վոր պատնեշ կապե
անողոք կորուստի դիմաց:

Եդ որը ամեն պրոետար
Մոսկովում, Բագվում, Թիֆլիսում
շինել եր իր կամքը — բետոն
ու հոգին — չուգուն.

պողպատել եր իրեն, վոր եգուց,
կորուստի տեղ են թանկագին՝
կուռ՝
դնե բյուրմկան մի բոռնցք
վոսիի բկին!

Յերկաթե իր սրտով եղ որը
մեր յերկրում ամեն պրոլետար
ենպես եր զգում՝ կարծես նո՞ր ե,
կարծես նո՞ր և յեկել կովի որը
յեվ ինքը գոռ գրոհ պիտի տա.
ամիսին պիտի իր ուժերը,
հավաքե մկանն իր վերջին,
վոր մնա՛ բանվորի դիկտատուրը
յեվ հաղթե —
առանց Կյուչի! . . .

III.

Ու թռավ ուղիոն եղ որը,
վոնց վոր թռուր աշխարհը կիսող՝
մահառիթ ուղիոն եղ որը
Մոսկովից թռավ Տրապիզոն:

Եղ որը ևնքա՞ն եր աշխատել,
վոր հալից ընկել եր Ալին:
Մարմինը քրտինք եր պատել,
բայց պիտի աշխատեր ելի:
Նվում եր ամեն մի մկանը,
նվալով քաշում եր դեպի տուն.
բավակա՞ն ե, ասում եր, — բավակա՞ն ե
Հոգնությունը քո!

Յերեկո եր:
Մուժ ծովափով
գնում եր Ալին դեպի տուն:
Ու տեսավ հանկարծ ծովափին
իր ծանոթ նավաստուն ուռւս:
Ծոտեցավ,
վոր ասի սալամ,
սեղմի ձեռքը՝ ծանոթ վոնց վոր հին,
ու կամաց փսփսա նրան.
,,—Կարաշո՛ Լենին!“

Մոտեցավ:
Տիուր եր նավաստին:
Անծանոթ եր գեմքը: Անոգ:
Ու չասավ մշտական ,,գրաստի՛ն:
Այլ —
կամաց.
,,—Ալի, Լենին յո՛կ!“

Ել վոչինչ:
Հեռացավ:
Ու թվաց թե
լեռնացած՝ զարկեց մի ալիք:

Հասկացա՛վ խոսքերի են իմաստը
նավաստի Ալին . . .

IV.

Գիշեր ե:
Քնել ե Տրապիզոնը:
Չի հաջում անգամ մի շուն:

Առատիկանը միայն, վոնց վոր շունը՝
արթուն ե.

Հսկում ե փողոցում:

Արթորթում են սեփ սոսիները,
փոփուում են վոնց վոր խավարին,
վոր թեկուզ Տրապիզոնը քնել ե,
բայց աչա — արթուն ե Ալին:

Գողեգող գնում ե Ալին
պատերի տակով գեղի մաւթը:
Գողեգող գնում ե Ալին —
գեղի ու՞ր.
— Ի՞կ ինքը գիտե՞:

Մոտենում ե աչա կամացուկ
մի շենքի:
Կրած խավարուս՝
ցուցանակ կա ենտեղ մի ծուռ . . .
Կրած ե վրան —
նա գիտե —
Հասարակ —

ՄԱՆԳԱ, ՈՒ ՄՈՒՐՃ:

Հքչում ե եղտեղ գողեգող
վոստիկանը՝ խեթ ու տոռուզ:
Կոչվում ե շենքը քաղաքում —
,,ԱՄՆՍՈՒԼՅՏ ՈՌԻՄ”:

Մոտենում ե Ալին վոնց վոր գող:
Անցնում ե մոտից վոստիկանը:
Սահում ե Ալին կողքով —
մտենում ե դռանը:

Աեղմում ե զանգը:
Զանգից սակայն զիւ,
խոր լառթյան մեջ
զարկում ե
մի սիրտ:

Բացվում ե գուռը:
Մանում ե ներս:
Լոկ պաշապանն ե,
վոր արթուն ե գեռ:
Կա ձանաչում ե
կարգաշ-Ալուն.
Հաճախ գնացել են մեկտեղ լողալու:

Բայց արդեն գիշեր ե.
ուշ ե արգեն.
իշն ե հարկավոր Ալուն արգյուք: —
— Կոնսուլ . . .
— Խաշ - Խաշ . . .
— Գիշեր ե:
— Ուշ:

Բայց բախտից Ալուն —
Հյուպատոսն հանկարծ յելնում ե գուրս:
— „Ալին յոկ” — Հարցնում ե Ալին:
Լոռթյուն:
Վոնց վոր մուրճ՝ տաշող:
Յեզ — կրծքին խփելով Ալին
մրմիջում ե
,, — Կեթ կարաշո!“

Յեզ ապա, նայելով գետին,

Ժի բանից վոնց վոր վախելով՝
ասում ե՝ դառնութեամբ լի
,,— Ալի պլոխ! Ալի — աղլիոր!“

Խոնարհում ե գլուխը ներքեզ,
վոնց վոր վիշտ ե հայտնում ու պատիվ —
յել —
հեռանում ե քափելով պատին . . .

V.

Ուրիշ ի՞նչ:
Առջինչ:
Խնդալու
կամ լալու կարծեմ պատճառ չի՞ք: —
— Առջույն արիագաշ Ալուն!
— Հաղթանակ գործին Իլմիչի!
